

**Koncepce ministerstva práce a sociálních věcí
pro období 2015 – 2017, s výhledem do roku 2020**

Obsah:

1. Úvod	3
2. Úkoly MPSV vyplývající z Programového prohlášení vlády ČR (únor 2014)	4
3. Koncepční záměry a strategické cíle MPSV	5
3.1. MPSV	5
3.1.1. Rozvoj veřejné správy	5
3.1.2. Prohloubení součinnosti s občanským sektorem	5
3.1.3. Způsob řízení, kontroly a organizace práce	5
3.1.4. Informační systémy a komunikační technologie	6
3.1.5. Evropské fondy, projektová činnost	6
3.1.6. Věda a výzkum	7
3.1.7. Legislativní činnost	7
3.1.8. Protikorupční program MPSV	7
3.1.9. Etický kodex zaměstnanců MPSV	7
3.2. Trh práce a politika zaměstnanosti	8
3.2.1. Národní cíle Strategie Evropa 2020	8
3.2.2. Podpora zaměstnanosti, vytváření pracovních míst a APZ	8
3.2.3. Podpora zaměstnatelnosti znevýhodněných skupin na trhu práce	9
3.2.4. Řešení regionálních disparit a podpora profesní mobility	9
3.2.5. Podpora rovnosti žen a mužů na trhu práce	9
3.2.6. Využití flexibilních forem organizace práce	9
3.2.7. Soulad vzdělávání s profesními potřebami zaměstnavatelů	9
3.2.8. Úřad práce ČR, posílení veřejných služeb zaměstnanosti	9
3.2.9. Agenturní zaměstnávání	10
3.2.10. Statistika a výkaznictví v oblasti zaměstnanosti	10
3.2.11. Sociální podnikání	10
3.3. Pracovní právo a zaměstnanost	10
3.3.1. Občanský zákoník a související zákony, zákoník práce	10
3.3.2. Minimální mzda	10
3.3.3. Kontrolní činnost při dodržování pracovněprávních předpisů	11
3.4. Bezpečný výkon práce	11

3.5. Sociální politika a posilování sociální soudržnosti	11
3.5.1. Sociální začleňování	12
3.5.2. Sociální služby	12
3.5.3. Systém nepojistných sociálních dávek a podpora pěstounské péče	12
3.5.4. Zlepšování služeb péče o děti	12
3.5.5. Sňadování rodinného a pracovního života	13
3.5.6. Sociálně-právní ochrana dětí	13
3.5.7. Právní ochrana mateřství a rodičovství	13
3.5.8. Rovnost žen a mužů	13
3.5.9. Senioři a stárnutí populace	13
3.5.10. Postavení osob se zdravotním postižením	14
3.5.11. Sociální bydlení	14
3.6. Sociální pojištění	14
3.6.1. Důchodová reforma a důchodové pojištění	15
3.6.2. Nemocenské pojištění	15
3.6.3. Bilaterální smlouvy o sociálním zabezpečení	15
3.6.4. Lékařská posudková služba	15
3.7. Ekonomická oblast, rozvoj materiálně technické základny a programové financování	15
3.7.1. Cíle a aktivity v ekonomické oblasti	16
3.7.2. Programové financování	16

1. Úvod

MPSV v rámci své působnosti usiluje o udržení sociální soudržnosti a prosazení principů sociální spravedlnosti. Napomáhá vytvářet důstojné životní podmínky pro všechny skupiny obyvatel v České republice. Zasazuje se o návrat k sociálnímu státu vycházejícímu především z principů kontinentálního evropského sociálního modelu.

Dokument Koncepce ministerstva práce a sociálních věcí pro období 2015 – 2017, s výhledem do roku 2020 (dále jen „Koncepce“) byl zpracován v rámci úsilí o rozvoj veřejné správy, zefektivnění a zkvalitnění výkonu svěřených agend a zvýšení účinnosti jednotného plánování, řízení a kontroly v resortu práce a sociálních věcí.

Koncepce představuje zásadní strategický dokument, jehož absence¹ měla negativní dopady na formování politik resortu v předchozích vládních obdobích. Příprava Koncepce byla provázena rozsáhlou interní diskusí zahrnující programovou poradou vedení, diskuse s jednotlivými sekce MPSV a řadu kol připomínkového řízení. Koncepce byla připravena také v návaznosti na nové programové období EU a start Operačního programu Zaměstnanost, který má významný dopad na agendy v působnosti MPSV.

Koncepce zahrnuje priority, koncepční záměry a cíle pro období 2015 – 2017 (s výhledem do roku 2020), vyplývající z dokumentů vlády, strategických materiálů MPSV, jiných resortů a ostatních ústředních orgánů státní správy a interních analýz². Obsaženy jsou záměry MPSV směřující k naplnění vládního programu orientovaného na sociálně tržní hospodářství, prosperitu a udržení sociální soudržnosti v ČR. Dále na účelně fungující státní správu, efektivní trh práce a podporu tvorby pracovních míst, rozvoj sociální politiky usilující o sociální začleňování, eliminaci chudoby, sociální investice formující soudržnou strukturu občanské společnosti, růst produktivity práce, rovnost příležitostí, dostupnost pracovního uplatnění, ochranu rodiny, dětí, seniorů, osob se zdravotním postižením, dlouhodobě udržitelný důchodový systém, investice do vzdělání, zkvalitnění legislativy a sociální smír ve společnosti.

Ambicí Koncepce je nastolit trend sjednocení přístupu k zpracování dosud značného, mnohdy nepřehledného, vzájemně se překrývajícího počtu dílčích resortních programových dokumentů.

Přílohou Koncepce je Implementační plán, ve kterém jsou priority, koncepční záměry a cíle rozpracovány do podoby konkrétních opatření s vymezením gestorství a stanovením termínů plnění opatření. Implementační plán je otevřený dokument. Z hlediska plnění bude pravidelně hodnocen a aktualizován v souladu s realizací vládního programu, potřebami společenského rozvoje, finančními možnostmi státního rozpočtu a s využitím objemu finančních prostředků z evropských fondů. Komplexní zhodnocení Koncepce a Implementačního plánu bude provedeno v roce 2017, v souvislosti se závěrem funkčního období vlády.

¹ Poslední předcházející Koncepce činnosti MPSV byla účinná v letech 2004 - 2006.

² Viz přílohy č. 1, 2.

Koncepce je členěna do dvou částí:

- Úkoly MPSV vyplývající z Programového prohlášení vlády ČR (únor 2014)
- Koncepční záměry a strategické cíle MPSV

2. Úkoly MPSV vyplývající z Programového prohlášení vlády ČR (únor 2014)

- 2.1. Připravit komplexní a vzájemně provázaný souhrn konkrétních návrhů na změny v důchodovém systému, které přinesou jeho dlouhodobě stabilní uspořádání a přiměřenost poskytovaných dávek.
- 2.2. Vytvořit podmínky pro smluvní a technické zajištění systému pro výplaty nepojistných sociálních dávek a dávek z oblasti státní politiky zaměstnanosti včetně veškerých pomocných aplikací, a to prostřednictvím infrastruktury a informačních systémů resortu práce a sociálních věcí.
- 2.3. Vytvořit transparentní, efektivní a spravedlivý systém financování sociálních služeb. Vláda bude řešit ve spolupráci s resortem zdravotnictví problematiku průřezových sociálně-zdravotních služeb.
- 2.4. Rozvíjet aktivní politiku zaměstnanosti se zaměřením na zvláště ohrožené skupiny, jako jsou ženy s malými dětmi, mladí lidé do 30 let, lidé v předdůchodovém věku, lidé s nízkou kvalitací, lidé ohrožení sociálním vyloučením a lidé se zdravotním postižením. Zároveň zajistit efektivní kontroly v oblasti nelegální práce a v oblasti pracovněprávních vztahů (pracovních a mzdových podmínek).
- 2.5. Připravit návrh dočasného osvobození od plateb na sociální pojištění po dobu 12 měsíců u těch zaměstnavatelů, kteří zaměstnají občany zvláště ohrožené na trhu práce. Za tyto zaměstnance bude pojistné hradit stát. Občan ohrožený na trhu práce bude definován způsobem, který v maximální možné míře omezí možnosti zneužití tohoto opatření a bude zahrnovat absolventy vysokých škol, osoby starší 50 let a rodiče po návratu z mateřské dovolené, kteří budou před uzavřením pracovního poměru evidováni jako nezaměstnaní. Podpora bude omezena na zaměstnavatele, u kterých nedojde v rozhodném období ke snížení počtu zaměstnanců. Zároveň bude omezena výše této podpory u jednoho zaměstnavatele. Tato podpora bude konstruována tak, aby byla v zásadě rozpočtově neutrální.

3. Konceptní záměry a strategické cíle MPSV

3.1. MPSV

Konceptním záměrem MPSV ve vztahu k veřejnosti je otevřený a uživatelsky přívětivý výkon státní správy bez zbytečné byrokratické zátěže. Pozornost bude věnována rozvoji informační a komunikační politiky směrem k veřejnosti.

V oblasti spolupráce s občanským sektorem, podílejícím se na komunitním rozvoji, poskytování sociálních služeb, charitativní a dobrovolnické činnosti, bude MPSV prosazovat nastavení dlouhodobě udržitelného systému státní podpory. Ve spolupráci s odbornou veřejností aktualizuje vymezení podmínek pro různé formy zapojení občanského sektoru do svěřených činností resortu, mj. v oblasti sociálních služeb, sociálního podnikání, dobrovolnické služby apod. tak, aby byly dostatečně hájeny zájmy občanů.

V oblasti rozvoje veřejné správy bude MPSV prosazovat zvýšení kvality, efektivity a transparentnosti, racionalizaci pracovních procesů a postupů v resortu zároveň se snížením nákladů na její výkon. Prostředkem k dosažení tohoto cíle je zejména aktivní přístup k realizaci dokumentu „Strategický rámec rozvoje veřejné správy ČR pro období 2014 - 2020“ (v gesci MV), zaměřený na využívání prvků procesního řízení, zavedení standardů vybraných agend, snižování byrokratické zátěže, rozšíření metod kvality a zavedení systému hodnocení veřejné správy.

Resortní strategické cíle:

3.1.1. Rozvoj veřejné správy

V souvislosti s implementací zákona o státní službě a změn souvisejících zákonů přijmout resortní služební předpisy, řídicí postupy a metodická doporučení v oblasti řízení lidských zdrojů, vzdělávání, odměňování státních zaměstnanců a dalších oblastech působnosti MPSV a jím řízených organizačních složek státu. Za účelem dosažení stanovených cílů plně využít OPZ, prioritní osu 4 Efektivní veřejná správa pro rozvoj resortu MPSV. V návaznosti na Strategický rámec rozvoje veřejné správy ČR pro období 2014 – 2020 realizovat projekty směřující k novému nastavení a rozvoji lidských zdrojů v resortu MPSV, které budou revidovány jak v souvislosti s implementací zákona o státní službě č. 234/2014 Sb., tak s ohledem na trendy v oblasti řízení lidských zdrojů obecně.

3.1.2. Prohloubení součinnosti s občanským sektorem

Rozšířit spolupráci MPSV s občanským sektorem zejména v oblasti sociální práce, sociální ekonomiky, politiky sociálního začleňování, rozvoje sociálních služeb, služeb péče o rodinu a děti, péče o osoby se zdravotním postižením apod. Zahrnout prohloubení spolupráce se segmentem občanského sektoru do obsahu (priorit) přijímaných konceptních a programových dokumentů; zpracovat návrh systémových opatření rozšiřující vzájemnou spolupráci mezi MPSV a neziskovým sektorem.

3.1.3. Způsob řízení, kontroly a organizace práce

Zvýšení efektivity řídicích a procesních postupů při výkonu svěřených agend vykonávaných MPSV a jím řízených organizačních složek státu, příspěvkových a veřejných výzkumných organizací. Zjednodušit řízení vlastního ministerstva a snížit náklady na výkon státní správy. Snížit zátěž vlastního ministerstva z hlediska

převažujících operativních úkolů nad úkoly koncepčního, metodického, analytického a kontrolního charakteru. Za tímto účelem aktivně využívat Koncepti a Implementační plán.

3.1.4. Informační systémy a komunikační technologie

Zvýšení dostupnosti, transparentnosti a efektivity státní správy svěřené do působnosti MPSV prostřednictvím nástrojů e-Governmentu. Přispět tím k přátelské a dostupné veřejné správě, jejíž výstupy pro uživatele budou srozumitelné, spolehlivé a zajistí spokojenost při řešení jejich životních situací. Rozšířit, propojit a konsolidovat datový fond státní správy, jeho efektivní a bezpečné využívání dle jednotlivých agend i na principu „opendata“. Dobudovat funkční, koordinované, technologicky kompatibilní informační a komunikační systémy s čtyřvrstvou architekturou v rámci dalšího rozvoje e-Governmentu. Vytvořit podmínky pro smluvní a technické zajištění systému výplat nepojistných sociálních dávek a dávek státní podpory v nezaměstnanosti, včetně veškerých pomocných aplikací prostřednictvím infrastruktury a informačních systémů resortu práce a sociálních věcí kompatibilních s ostatními informačními systémy veřejné správy. Elektronizovat služební úřady v resortu za účelem zefektivnění pracovních postupů a procesů při výkonu svěřených agend Centrálně řídit ICT, zajistit informační bezpečnost a snížit celkové náklady na ICT v resortu. Podpořit dosažení do roku 2020 nejméně 85 % všech podání občanů vůči veřejné správě elektronickou formou.

3.1.5. Evropské fondy, projektová činnost

Zabezpečit efektivní řízení a účelné využití Operačního programu Zaměstnanost (dále jen „OPZ“) v souladu s Dohodou o partnerství obsahující a z ní vyplývajícím vymezení operačních programů v ČR v období 2014 - 2020. Řídicím orgánem OPZ je MPSV na základě usnesení vlády č. 867 ze dne 28. 11. 2012. OPZ byl schválen Evropskou komisí v květnu 2015 a první výzvy k předkládání projektových žádostí byly vyhlášeny v červnu 2015.

Struktura prioritních os OPZ je následující³:

Prioritní osa 1 - Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly

Prioritní osa 2 - Sociální začleňování a boj s chudobou

Prioritní osa 3 - Sociální inovace a mezinárodní spolupráce

Prioritní osa 4 - Efektivní veřejná správa

Prioritní osa 5 - Technická pomoc

Pilotně vyzkoušet finanční nástroje v OPZ jako alternativu k poskytování dotací v oblasti sociálního podnikání a následně vyhodnotit možnosti jejich využití v navazujícím programovém období po roce 2020. S využitím financování z OPZ provést analýzu možností a podmínek pro využití finančních nástrojů ve všech dotačních titulech a politikách v gesci MPSV bez ohledu na zdroj financování.

Iniciovat co nejširší využití nově přijatého Operačního programu potravinové a materiální pomoci pro období 2014 – 2020, s finanční podporou Fondu evropské pomoci nejchudším osobám (dále jen „FEAD“). Podpořit v resortu rozvoj aktivit obsažených v nově přijatém Integrovaném regionálním operačním programu⁴. Zkvalitnit řízení výzev k plnění věcných a finančních cílů těchto programů, nastavit proces hodnocení a výběru projektů, jehož výsledky povedou k naplnění cílů programů

³ Dokument Operační program Zaměstnanost 2014-2020, verze únor 2015

⁴ Řídicím orgánem IROP je Ministerstvo pro místní rozvoj.

a řešení identifikovaných problémů, posílit důvěryhodnost schvalovacího procesu, snížit a zjednodušit administrativní zátěž primárně na straně žadatelů / příjemců, ale i na straně řídicích orgánů programů.

V oblasti projektové činnosti je strategickým cílem prohloubení integrační, informační a kontrolní působnosti odboru řízení projektů v rámci resortu. Zvýšením transparentnosti procesů v oblasti liniového a projektového řízení věcně příslušnými odbornými úseky, odborem řízení projektů a ostatními účastníky spoluodpovědnými za přípravu, realizaci, implementaci výstupů včetně udržitelnosti výstupů projektu i závěrečné hodnocení projektů realizovaných s podporou veřejných národních a evropských prostředků dosáhnout účelné a efektivní čerpání této finanční podpory.

3.1.6. Věda a výzkum

Podporovat systematický sociálně ekonomický výzkum, který je nezbytný pro podporu rozvoje společnosti a růstu životní úrovně. Nastavit nový systém koordinace rezortní vědy a výzkumu (dále jen „VaV“) tak, aby odpovídaly věcným požadavkům MPSV. Příprava a časový plán realizace VaV aktivit musí lépe odpovídat harmonogramu tvorby vládní politiky. Obnovit statut MPSV jako poskytovatele účelové podpory na vědu a výzkum a obnovení výzkumného programu v gesci MPSV.

V souvislosti s novými společenskými výzvami pružně reagovat na změny způsobené jak vnitřními strukturálními posuny české a evropské společnosti (stárnutí populace – dopady na trh práce a nabídku sociálních služeb, koncept aktivního stárnutí; pracovní uplatnění mladých absolventů), tak vlivem vnějších faktorů, které souvisejí s destabilizací politické a ekonomické situace v bezprostředním zázemí EU, sousedících a blízkých regionech.

3.1.7. Legislativní činnost

Zvýšení kvality právních předpisů na základě zefektivnění procesních postupů, včetně užší součinnosti věcně příslušných útvarů a organizačních složek státu s legislativní sekcí a zapojením odborné veřejnosti (podkladová část). Vyžádanou právní součinnost při vzniku poslaneckých i jiných iniciativ provádět s nezbytnou analýzou nastolených věcných problémů a jejich dopadů. Zavést hodnocení účinnosti dopadů právních předpisů ex post a využívat nástroje CIA (Corruption Impact Assessment); provádět periodickou kontrolu neúčelné zátěže obsažené v již existujících právních předpisech v působnosti MPSV.

3.1.8. Protikorupční program MPSV

Posilování prevence korupce a zvyšování pravděpodobnosti jejího odhalení. Vytváření protikorupčního klimatu a odolnosti zaměstnanců proti korupci na pracovištích resortu a při poskytování služeb veřejnosti. Zefektivnit kontrolu čerpání prostředků ze státního rozpočtu, provádět za tímto účelem interní audit. Formalizovat a zvýšit transparentnost přípravy, rozhodování a dostupnost všech informací týkajících se veřejných zakázek realizovaných v rámci MPSV. Průběžně vyhodnocovat procesy, u kterých je možné předpokládat vznik korupčních podmínek, jako nezbytnou součást vnitřního kontrolního procesu.

3.1.9. Etický kodex zaměstnanců MPSV

Zvyšování výkonu státní služby, s cílem rozvíjet uživatelsky přívětivý a zároveň

efektivní přístup ke klientům resortu.

Implementace Etického kodexu státních zaměstnanců a návazných služebních předpisů, vydaných státním tajemníkem MPSV a vedoucími služebních úřadů.

V rámci pravidelného ročního pracovního hodnocení zaměstnanců dbát na plnění Etického kodexu, jako nedílné součásti výkonu ve státní správě.

3.2. Trh práce a politika zaměstnanosti

Koncepčním záměrem MPSV je aktivní, účinná podpora pružnosti a efektivnosti fungování trhu práce, který je jedním ze základních předpokladů pro schopnost ekonomiky dosahovat dlouhodobého udržitelného hospodářského růstu a prevence vzniku nezaměstnanosti. Zvýšit vzdělanost a kvalifikaci pracovní síly. Zasadit se o zpracování a realizaci dlouhodobého systému sladování nabídky vzdělávání s profesními potřebami zaměstnavatelů. Zvýšit rozsah a účinnost opatření aktivní politiky zaměstnanosti, cílené k vyšší motivaci pracovní síly ke vstupu do zaměstnanosti. Docílit širšího uplatnění žen s malými dětmi, mladých lidí, starších osob i osob se zdravotním postižením na trhu práce vyšší nabídkou částečných i jiných pracovních úvazků pro tyto skupiny. Usilovat o stabilitu efektivního a funkčního právního rámce v oblasti zaměstnanosti. Prosazovat stejné odměňování za práci pro ženy i muže. Zvýšit spolehlivost, funkčnost a kvalitu služeb zaměstnanosti a inspekce práce v rámci rozvoje veřejné správy ČR. Přispět k naplnění „Akčního plánu vlády na podporu hospodářského růstu a zaměstnanosti v ČR“.

Resortní strategické cíle:

3.2.1. Národní cíle Strategie Evropa 2020

Realizace Strategie EU 2020, zaměřené na inteligentní a udržitelný růst se závazně stanovenými cíli do roku 2020. Vláda ČR s podporou a aktivní účastí MPSV v rámci své vymezené působnosti při realizaci této strategie přijala následující kvantifikované národní cíle v oblasti zaměstnanosti do roku 2020:

- míra celkové zaměstnanosti ve výši 75 %
- míra zaměstnanosti žen ve výši 65 %
- míra zaměstnanosti starších zaměstnanců ve výši 55 %
- snížení míry nezaměstnanosti osob ve věku 15 - 24 let o 1/3 oproti roku 2010 (s tehdejší mírou 18,3 %)
- snížení míry nezaměstnanosti osob s nízkou kvalifikací o 1/4 oproti roku 2010 (s tehdejší mírou 25,0 %).

3.2.2. Podpora zaměstnanosti, vytváření pracovních míst a APZ

Podpora ekonomického programu vlády založeného na podpoře podnikání, efektivním trhu práce, investicích znamenajících vytváření nových pracovních míst, rozvoji vzdělávání odpovídajícím profesním a kvalifikačním potřebám zaměstnavatelů, fungující státní správě a veřejných služeb zaměstnanosti.

3.2.3. Podpora zaměstnatelnosti znevýhodněných skupin na trhu práce

Poskytováním individualizovaných služeb a aktivizačními opatřeními v rámci APZ přispět k pracovnímu uplatnění marginalizovaných skupin na trhu práce - mladých lidí do 30 let, starších osob, osob s nízkou kvalifikací nebo ohrožených sociálním vyloučením, osob se zdravotním postižením, rodičů po mateřské a rodičovské dovolené, žen s malými dětmi, dlouhodobě nezaměstnaných.

3.2.4. Řešení regionálních disparit a podpora profesní mobility

Postupná nivelizace rozdílů mezi regionálními trhy práce spočívajících v různých úrovních nezaměstnanosti, životní úrovni, ekonomické výkonnosti, , nízkým průměrným příjmem obyvatel a nepříznivým demografickým vývojem. Záměrem je současně podpořit řešení nedostatečné regionální mobility obyvatelstva, spočívající v migraci či dojížděcí za prací na mezikrajské úrovni i v jednotlivých lokalitách; přispět tak k eliminaci vylidňování periferních regionů.

3.2.5. Podpora rovnosti žen a mužů na trhu práce

Eliminace disparity mezi zaměstnaností žen a mužů. Zvýšit zaměstnanost žen, která je nezbytná nejenom s ohledem na přetrvávající znevýhodnění a diskriminaci žen na trhu práce, ale i z pohledu hledání nových zdrojů pracovní síly v důsledku demografického vývoje. V součinnosti se sociálními partnery v RHSD ČR působit na zaměstnavatele a jejich stavovské organizace, aby aktivizačním způsobem potíraly nižší finanční ohodnocení žen, vytvářely podmínky k dosažení souladu rodinného a pracovního života a usilovaly o výraznější zastoupení žen ve vedoucích pracovních pozicích.

3.2.6. Využití flexibilních forem organizace práce

Podpora racionálního využití zkrácených úvazků a flexibilních forem organizace práce pro zvýšení zaměstnanosti (zejména osob pečujících o malé děti, starších osob a osob se zdravotním postižením). Podpora flexibilní formy organizace práce, včetně práce z domova, jako prostředku pro zvýšení zaměstnanosti.

3.2.7. Soulad vzdělávání s profesními potřebami zaměstnavatelů

Realizace systému dlouhodobého zjišťování reálných požadavků zaměstnavatelů na kvalifikované pracovní síly z řad absolventů škol. Prostřednictvím sledovaných parametrů, zaměřených na profesní strukturu, počet a lokaci poptávaných pracovních sil přispět k souladu mezi požadavky trhu práce a kvalifikační strukturou absolventů škol. Předpokladem dosažení výše uvedeného cíle je vymezení kompetencí mezi resorty MPSV a MŠMT.

3.2.8. Úřad práce ČR, posílení veřejných služeb zaměstnanosti

Rozvoj veřejných služeb zaměstnanosti prostřednictvím funkční, personálně stabilizované sítě pracovišť ÚP ČR, s účelně stanovenými kompetencemi a místy působnosti. Poskytovat individualizovaný přístup nejen ke klientům z řad uchazečů o zaměstnání, ale i k ostatním osobám na trhu práce. Zajistit požadované poradenské aktivity, spolupráci se zaměstnavateli, územní samosprávou i dalšími aktéry trhu práce. Dosáhnout vyšší úrovně spolupráce ÚP ČR, jeho krajských poboček a kontaktních pracovišť, se zaměstnavateli a územní samosprávou při realizaci politiky zaměstnanosti. Usilovat o výraznější posílení společenské odpovědnosti podniků a místních samospráv za řešení problematiky zaměstnanosti.

3.2.9. Agenturní zaměstnávání

Analyzovat dopady činnosti soukromých agentur práce na oblast zaměstnanosti. Používat formu přenechávání pracovních sil jako službu dočasnou, nikoliv trvalou. Zpracovat a předložit vládě legislativní úpravy v oblasti přenechávání pracovních sil (včetně zpřísnění podmínek pro ustavení a působnost agentur práce) s cílem posílit pracovněprávní ochranu zaměstnanců.

3.2.10. Statistika a výkaznictví v oblasti zaměstnanosti

Zavedení systému statisticky podložených analýz očekávaných nároků ekonomiky na kvalifikovanou práci. Vytváření dlouhodobého souladu mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce, včetně k tomu žádoucích účinných forem aktivní politiky zaměstnanosti, vzdělávacích, rekvalifikačních i jiných programů, čerpající z dostupné, aktuální databáze statistických informací a výkazů výsledků o efektivnosti vynakládaných národních a evropských prostředků za tímto účelem, zahrnující údaje o účinnosti uplatňovaných nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti.

3.2.11. Sociální podnikání

Podpora vzniku a rozvoje podnikatelských aktivit a infrastruktury zaměřené na sociální podnikání. Sociální podnikání umožní sociálně vyloučeným osobám (a osobám ohroženým sociálním vyloučením) vstup na trh práce, do podnikatelského prostředí a současně jejich začlenění do společnosti na konceptu trojího prospěchu – ekonomického, sociálního a environmentálního. Záměrem je cílená podpora vzniku sociálních podniků. Podpora sociálního podnikání např. prostřednictvím spolupráce s platformou TESSEA.

3.3. Pracovní právo a zaměstnanost

V oblasti pracovněprávních vztahů a zaměstnanosti je koncepčním záměrem MPSV právně podporovat a zajišťovat rozvoj flexibilních forem výkonu práce a zaměstnání, při zachování adekvátní míry ochrany zaměstnance v rámci strategie flexicurity. Dále reagovat na moderní trendy v oblasti zaměstnání osob, stejně jako klíčové judikáty Soudního dvora EU. V rámci subsidiarity občanského zákoníku je třeba zajišťovat souladné fungování obou předpisů a odstraňovat případné nedostatky vycházející z jeho uplatňování v pracovněprávních vztazích, stejně jako z uplatňování jiných právních předpisů. Prostřednictvím nařízení vlády navyšovat minimální mzdu na úroveň stanovenou v Programovém prohlášení vlády. Stejně je taktéž precizace právního prostředí umožňující rozvoj a zdárný průběh sociálního dialogu vedoucí k zakotvení práv zaměstnanců nad rámec minimálních standardů zákonné právní úpravy.

Resortní strategické cíle:

3.3.1. Občanský zákoník a související zákony, zákoník práce

Průběžně hodnotit poznatky z uplatňování občanského zákoníku; podílet se na technické novele občanského zákoníku a následně na jeho věcné novele. Spolupracovat na novelizaci zákoníku práce.

3.3.2. Minimální mzda

Prosadit postupné zvyšování minimální mzdy tak, aby se její úroveň dostala na 40 % průměrné mzdy v ČR. Zajistit pracujícím přiměřenou odměnu za vykonanou práci na

základě předpokládaného ekonomického vývoje v období do roku 2017, včetně osob s omezeným pracovním uplatněním pobírajících invalidní důchod. Provést valorizaci nejnižší zaručené mzdy pro zaměstnance, jejichž mzdy nejsou sjednány v kolektivních smlouvách, a pro zaměstnance ve veřejných službách a správě, jimž je za práci poskytován plat.

3.3.3. Kontrolní činnost při dodržování pracovněprávních předpisů

Prostřednictvím Státního úřadu inspekce práce zvyšovat kvalitu prováděných kontrol dodržování pracovněprávních předpisů, zejména zákoníku práce, zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a zákona o zaměstnanosti. Jde zejména o kontrolu stanovených povinností zaměstnavatele při vzniku, změnách a skončení pracovního poměru, sjednávání zkušební doby, vydávání potvrzení o zaměstnání při skončení pracovního poměru, při uzavírání dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, o rovné zacházení se všemi zaměstnanci z hlediska stejných pracovních podmínek, odměňování za práci nebo možnosti postupu v zaměstnání. Zvyšovat odbornost kontrolních zaměstnanců zvláště v oblasti kontrol mzdových a platových předpisů, především pak u zaměstnavatelů, u kterých není uzavřena kolektivní smlouva. Zvýšit efektivitu kontrol nelegálního zaměstnávání.

3.4. Bezpečný výkon práce

Koncepčním záměrem resortu je zajištění podmínek pro maximální pracovní kapacitu pracovní síly na trhu práce tak, aby při tom bylo naplněno ústavní právo na uspokojivé pracovní podmínky. Prioritami v působnosti MPSV jsou prevence, tvorba a podpora preventivních opatření v oblasti bezpečného výkonu práce, kterými jsou zejména opatření v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále jen „BOZP“) a předcházení rizikům, která vznikají např. při násilí a obtěžování na pracovišti.

Při řešení problematiky BOZP se resort zaměří na zajištění stability práva v oblasti BOZP, podporu úlohy zaměstnanců a jejich zástupců v řešení problematiky BOZP, podporu vzdělávání a znalostí souvisejících s BOZP, včetně osvěty a propagace, podporu tvorby bezpečného a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí, omezování počtu úrazů a nemocí souvisejících s prací, podporu rychlého návratu postižených do pracovního procesu, včetně odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání. Cílem je rovněž rozšířit řídicí systémy a postupy o začlenění kultury BOZP do systému řízení organizací a preventivních opatření čelící např. negativním zdravotním, hygienickým účinkům, ale i dalším nežádoucím jevům.

Záměrem resortu v oblasti předcházení riziku nežádoucích jevů spojených s prací a riziku násilí a obtěžování na pracovišti je poskytnout zaměstnavatelům, zaměstnancům a jejich zástupcům na všech úrovních rámec pro výkon činností zaměřených na rozpoznávání, předcházení a vypořádávání se s problémy, které vyvolává např. pracovní tlak, obtěžování a násilí na pracovišti, dále zvýšit kompetence zaměstnavatelů, zaměstnanců a jejich zástupců v dané problematice a povědomí o ní a posílit realizovatelnost těchto opatření prostřednictvím optimální zákonné úpravy.

3.5. Sociální politika a posilování sociální soudržnosti

V rámci vymezené působnosti resort přispívá k naplňování konceptu sociálního státu. Mezi koncepční záměry resortu patří boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení, zvyšování povědomí o základních právech osob, které se potýkají s chudobou a sociálním vyloučením. Stanovení a provádění opatření zaměřená na specifické podmínky zvláště ohrožených skupin - neúplných rodin, rodin s malými dětmi, starších

osob, osob zdravotně postižených, menšin a lidí bez domova. Přispívání formou sociální politiky k plnění národního cíle redukce chudoby a snižování míry sociálního vyloučení vycházející ze strategie Evropa 2020 tak, že bude snížen počet osob ohrožených chudobou, materiální deprivací nebo žijících v domácnostech s nízkou pracovní intenzitou do roku 2020, ve srovnání s rokem 2008, nejméně o 100 000. K dosažení tohoto cíle využít v období let 2015 - 2020 i nový Operační program potravinové a materiální pomoci realizovaný s podporou finančních zdrojů EU.

Resortní strategické cíle:

3.5.1. Sociální začleňování

Vytváření podmínek pro podporu procesů sociálního začleňování, a to jak na národní, tak i krajské a místní úrovni - zpracování a koordinace naplňování rámcových dokumentů v oblasti sociálního začleňování (Strategie sociálního začleňování 2014 – 2020 a Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví v České republice do roku 2020). Monitorování a vyhodnocování pokroku dosaženého při realizaci uvedených dokumentů. Efektivní využívání finančních prostředků z fondů EU - programovací období ESIF 2014+, především z OPZ. Posilování role sociální práce jako jedné z klíčových profesí. Stanovit profesní ukotvení sociální práce v legislativě. Akcentovat sociální práci v rámci řešení nepříznivé sociální situace osob ohrožených sociálním vyloučením, chudobou, a materiální deprivací a komunitní/terénní práce v přirozeném prostředí klienta.

3.5.2. Sociální služby

Zpracování a realizace Národní strategie rozvoje sociálních služeb pro období 2016 – 2020. Vymezení hlavních směrů rozvoje sociálních služeb a stanovení globálních cílů sociální politiky, kterých je možné dosáhnout prostřednictvím působení sociálních služeb.

3.5.3. Systém nepojistných sociálních dávek a podpora pěstounské péče

Stabilizace systému, zajištění administrace nepojistných sociálních dávek, analyzování systému z hlediska dopadů na podporované osoby/skupiny (rodiny s dětmi, osoby a rodiny s nízkými příjmy, osoby v hmotné nouzi, osoby se zdravotním postižením, senioři), reflektovat zásadní principy sociálních a ekonomických strategií a adekvátně je promítnout do opatření dávkové podpory. Na základě rozhodnutí vlády předložit věčný záměr zákona o zálohovaném výživném či jiný materiál řešící situaci neúplných rodin s dětmi. U dávek zohledňujících zdravotní stav osob posoudit a upravit pravidla pro jejich přiznání, zejména pak pro přiznání příspěvku na péči.

3.5.4. Zlepšování služeb péče o děti

Posílení efektivity a dostupnosti veřejných i soukromých služeb a zařízení péče o děti se zvýšením jejich kapacity. Přijmout opatření vedoucí k rozvoji alternativních předškolních zařízení a služeb, jež jsou cílena na rychlejší návrat rodičů pečujících o dítě k výdělečné činnosti. Prosazovat sjednocení péče o ohrožené děti, včetně sjednocení systému služeb a jejich deinstitucionalizace, přičemž je třeba jednoznačně prosazovat opatření podporující rodinnou péči. Podporovat procesy transformace systému péče o ohrožené děti, s důrazem na kvalitu poskytované ochrany dětem. Podporovat další rozvoj náhradní rodinné péče - jak krizové, tak dlouhodobé formy. Posilovat práva dětí účastnit se rozhodování o záležitostech, které se jich týkají a zasazovat se o vyrovnávání příležitostí pro děti a mladé lidi ze znevýhodněného

prostředí nebo se zdravotním postižením. Podpořit vznik institutu „Dětský ochránce práv“ (dětský ombudsman).

3.5.5. Sladování rodinného a pracovního života

Vytváření podmínek pro fungování rodin z hlediska slučitelnosti rodičovské a profesní role. Dbát na odstraňování kolizí souvisejících s rozšířeným modelem dvou-příjmové rodiny, pokračující emancipací žen a nároky kladenými na výkon rodičovských rolí a kvalitní rodičovskou péči o děti. Podporovat nástroje a opatření sloužící k usnadnění slučitelnosti práce a rodiny, zejména flexibilní formy zaměstnávání – práci na zkrácený úvazek, práci z domova, pružnou pracovní dobu, stlačený pracovní týden, – specifické sociální služby pro potřeby rodin, služby péče o děti a se stárnutím populace i služby související s péčí zaměstnanců o své rodiče. Prostřednictvím nástrojů uplatňovaných pro sladění práce a rodiny přispívat ke zvyšování pracovních kompetencí a návyků u rodin ze sociálně vyloučeného prostředí.

3.5.6. Sociálně-právní ochrana dětí

Vytvoření komplexního systému v gesci MPSV, zajišťujícího důslednou ochranu práv a naplňování potřeb každého dítěte v ČR; prostředkem k tomu je Národní strategie ochrany práv dětí „Právo na dětství“ a Akční plán k naplňování ochrany práv dětí pro období do roku 2015, obsahující rozpracování jednotlivých aktivit, indikátory plnění a časový harmonogram přijatých úkolů. Důsledně uplatňovat zákon o sociálně-právní ochraně dětí posilující prevenci, systematickou práci s rodinami a vyšší podporu náhradní rodinné péče. Posilovat roli síťování odpovědných orgánů za sociálně právní ochranu dětí s relevantními službami pro rodiny s dětmi, které svým charakterem odpovídají potřebám daného prostředí.

3.5.7. Právní ochrana mateřství a rodičovství

Naplnění Úmluvy Mezinárodní organizace práce o ochraně mateřství vztahující se na všechny zaměstnané ženy, včetně těch, které vykonávají atypické formy závislé práce. Zajistit, aby těhotné nebo kojící ženy nebyly povinny vykonávat práci, která je pro zdraví matky nebo dítěte škodlivá.

3.5.8. Rovnost žen a mužů

Naplnění Strategie pro rovnost žen a mužů na léta 2014 - 2020, dosažení stejné ekonomické nezávislosti pro ženy a muže, sladění soukromého a profesního života, možnost získání rovnocenného vzdělání, stejná odměna za stejnou práci, rovnost v dosažení pracovních pozic a v rozhodovacích procesech, důstojnost, integrita a zamezení genderovému násilí, prosazování rovnosti žen a mužů.

3.5.9. Senioři a stárnutí populace

V návaznosti na prodlužování lidského života napomáhat ke zvyšování kvality života a životní úrovně seniorů. Koordinovat a realizovat opatření Národního akčního plánu podporujícího pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017 (dále jen „NAP“) na národní úrovni, provádět monitoraci a hodnocení plnění opatření NAP. Do řešení problematiky zapojovat seniorské a proseniorské neziskové organizace, jakož i Radu vlády pro seniory a stárnutí populace.

Realizovat opatření v oblastech zajištění a ochrany práv starších osob, celoživotního učení, zaměstnávání, mezigenerační spolupráce, dobrovolnických aktivit a zdravého stárnutí. Naplňovat Koncepti rozvoje technologií a služeb asistovaného života pro

seniory. Uskutečnit změny důchodového systému, které zajistí jeho udržitelnost a důstojné příjmy ve stáří.

3.5.10. Postavení osob se zdravotním postižením

Podporovat vytváření rovných příležitostí osob se zdravotním postižením, provádění politiky zaměřené na intenzivnější začlenění těchto osob do ekonomiky a společenského života, dostupnost zaměstnání a setrvání v něm, celoživotní vzdělávání podporující zaměstnatelnost, osobní rozvoj a aktivní občanství. Využití nových technologií, které mají důležitou roli v posílení pozice osob se zdravotním postižením. Dosáhnout optimální sociální ochrany, sociálního zabezpečení, zdravotní péče, přístupu ke službám, zboží a informacím nezbytným pro život bez diskriminace. Za tímto účelem poskytnout součinnost při přípravě nového Národního plánu pro osoby se zdravotním postižením na období let 2015 - 2020. Prosazení a koordinace provádění Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením, monitorování plnění opatření vyplývajících z Úmluvy v České republice, zajištění činnosti národního Kontaktního místa pro Úmluvu. Ratifikace Opčního protokolu Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením.

3.5.11. Sociální bydlení

Legislativní ukotvení systému dostupného sociálního bydlení pojímaného jako soubor nástrojů zajišťujících přístup a udržení dlouhodobého, kvalitativně standardního a prostorově nesegregovaného nájemního bydlení pro osoby ohrožené vyloučením z bydlení, nebo osoby bez domova.

Prosazení komplexního konceptu sociální práce s lidmi bez domova s uplatňováním preventivních opatření a služeb eliminujících tento stupeň sociálního vyloučení, směřující k minimalizaci počtu domácností a jednotlivců, kteří přicházejí o bydlení a přebývají na ulici. Poskytnutí ustálené sítě služeb nabízejících návrat k hodnotnému životu, kterými jsou služby pro rodiny a děti, zdravotní služby, služby zaměstnanosti sociální služby a podpora samostatného bydlení. Naplňování Konceptu prevence a řešení problematiky bezdomovectví v ČR do roku 2020.

3.6. Sociální pojištění

Koncepčním záměrem resortu v oblasti důchodového pojištění, které představuje nejdůležitější článek sociální ochrany, je zajistit osobám pobírajícím důchod dostatek prostředků pro důstojný život a zachování odpovídající životní úrovně. Dosáhnout, aby byl důchodový systém vnímán veřejností jako stabilní a spravedlivý a byl dlouhodobě finančně udržitelný.

V oblasti nemocenského pojištění představuje koncepční záměr MPSV posilovat udržitelnost stabilizovaného systému, který od roku 2009 upravuje jak okruh osob účastných nemocenského pojištění, tj. zaměstnanců, příslušníků ozbrojených sil a bezpečnostních sborů, osob samostatně výdělečně činných, jejich nároky z tohoto pojištění a stanovení poskytovaných dávek a posuzování zdravotního stavu pro účely nemocenského pojištění, tak i jeho organizační uspořádání, jakož i řízení v tomto pojištění.

Koncepčním záměrem resortu v oblasti úrazového pojištění zaměstnanců je - v případě rozhodnutí vlády ČR svěřit problematiku do gesce MPSV - vypracování koncepce pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu z pracovního úrazu nebo nemoci z povolání, zavedení nástrojů k motivaci zaměstnavatelů k předcházení škodám

z pracovních úrazů a nemocí z povolání prostřednictvím malusů a bonusů a zavést fond prevence.

Resortní strategické cíle:

3.6.1. Důchodová reforma a důchodové pojištění

Přijetí komplexní a vzájemně provázané sady věcných návrhů na změnu důchodového systému v širším sociálním a ekonomickém kontextu, který posílí sociální soudržnost a bude naplňovat oba hlavní aspekty důchodového systému, tj. zajištění důstojné životní úrovně poživatelů důchodu a dlouhodobé udržitelnosti systému. Za tímto účelem vznikla z iniciativy MPSV, na základě Programového prohlášení vlády, Odborná komise pro důchodovou reformu s jejím prvotním záměrem stát se silnou platformou pro budování konsensuálních stanovisek a závěrů k problematice zajištění budoucích příjmů seniorů, s přijetím věcných návrhů řešení, které budou respektovat cíle a účel důchodového systému a současně budou citlivě vyvažovat zájmy ve společnosti.

3.6.2. Nemocenské pojištění

Zajistit udržitelnost dosavadního nastavení systému v oblasti nemocenského pojištění a pojistného na sociální zabezpečení, který se jeví jako vyvážený. Záměrem je dále zkvalitnit systém v oblastech odstranění tvrdostí, sjednocení vyměřovacích základů, omezení zneužívání dávek nemocenského pojištění, rovného zacházení s pojištěnci, administrativního zjednodušení výkonu této agendy a odstranění neodůvodněných rozdílů v postupech v daňové oblasti a ve zdravotním pojištění, zpřesnit za tímto účelem platnou legislativu a promítnout důsledky navazujících změn v jiných oblastech. Zavést v případě vzájemné dohody sociálních-partnerů v RHSD ČR výplatu náhrady mzdy zaměstnanci uznanému ošetřujícím lékařem dočasně práce neschopným i za první tři pracovní dny dočasné pracovní neschopnosti.

3.6.3. Bilaterální smlouvy o sociálním zabezpečení

Přijetí dalších smluv o sociálním zabezpečení se třetími zeměmi z důvodu rozšiřující se ekonomické zahraniční migrace osob, k ochraně jejich sociálních práv; smlouvy stanovují zejména pravidlo pro určení příslušnosti k právním předpisům, tedy mimo jiné k platbě pojistného na sociální zabezpečení a pravidlo sčítání dob pojištění získaných v obou smluvních státech pro přiznání sociálních dávek. Z věcného hlediska smlouvy pokrývají zejména oblast důchodů, případně i další dávkové sektory - peněžitou pomoc v nemoci a mateřství, dávky při pracovních úrazech a nemocích z povolání, dávky v nezaměstnanosti, pohřebné, přídavky na děti, případně zdravotní péči či příslušnost ke zdravotnímu pojištění.

3.6.4. Lékařská posudková služba

Podpora a stabilizace personální a odborné kapacity lékařské posudkové služby.

3.7. Klíčové aktivity v ekonomické oblasti, rozvoj materiálně technické základny a programové financování

Koncepčním záměrem resortu je efektivní, hospodárné a účelné využití veřejných prostředků v rámci stanoveného střednědobého rámce státního rozpočtu – kapitoly 313 MPSV, představující cca 45 % z celkového objemu státního rozpočtu svěřených do působnosti resortu MPSV. Zvýšit úroveň manažerského řízení sekce pro ekonomiku a

fondy EU bez zvýšených nároků na státní rozpočet oproti přijatému střednědobému finančnímu rámci, úroveň ekonomické odpovědnosti za učiněná rozhodnutí. Dosáhnout vyrovnaného rozpočtového hospodaření, věcné a finanční stability programového financování realizovaného na základě podložených investičních záměrů a nákladů. Splnit program rozvoje materiálně technické základny MPSV a jím řízených organizačních složek státu. V návaznosti na schválenou Konceptci zpracovat a přijmout ucelenou Investiční koncepci resortu práce a sociálních věcí.

Resortní strategické cíle:

3.7.1. Cíle a aktivity v ekonomické oblasti

Rozvoj systému strategického a finančního plánování a řízení, optimalizace využití lidských a finančních zdrojů, procesní jednoduchost, účelné a hospodárné čerpání svěřených veřejných prostředků, efektivita a důsledné dodržování pravidel implementace a čerpání fondů EU.

V návaznosti na provedenou analýzu možností a podmínek bude provedeno testování a pilotní ověření nových finančních nástrojů (viz bod 3.1.5) jako alternativního způsobu financování všech dotačních titulů a politik v gesci MPSV bez ohledu na zdroj financování a následné zabezpečení souvisejících legislativních, technických a organizačních podmínek v oblastech identifikovaných pro jejich úspěšnou realizaci.

3.7.2. Programové financování

V oblasti programového financování striktně dodržovat Příkaz ministryně č. 6/2015 „Zásady realizace programového financování v podmínkách MPSV“, vyplývající ze zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), dále v souladu s prováděcí vyhláškou Ministerstva financí č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku, a s Pokynem Ministerstva financí č. R1-2010 k upřesnění postupu MF, správců programů a účastníků programu při přípravě, realizaci, financování a vyhodnocování programu nebo akce a k provozování informačního systému programového financování.